

zał. szt. .... nr wpływu.....
podpis ..... *ay* .....

Orla, dnia 6 marca 2019 r.

Rada Gminy Orla

* „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”, zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.). Przedkładam, w związku z powyższym, sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli za 2018 rok oraz określam potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2019.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych w ubiegłym roku przez Ośrodek oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w bieżącym roku.

I. ZASADY FUNKCJONOWANIA

Podstawowym aktem regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.), w zakresie której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- a) diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- b) udzielenie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, w naturze, w usługach,
- c) organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo-wychowawczych,
- d) współpracę i koordynację działań na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy prowadzonych przez organizacje i osoby fizyczne.

Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie, jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Pomoc społeczna opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest to instytucja zatrudniająca wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania w określonych strukturach organizacyjnych. Usługi pomocy społecznej wskazują na impersonalny charakter, wyznaczony przez ustalone kryteria. Są to formalno-prawne warunki, jakie świadczeniobiorca powinien spełniać, aby otrzymać pomoc.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej. Jednostka jest traktowana, jako podmiot oddziaływań socjalnych, zaspakajających wszelkie potrzeby - od potrzeb fizjologicznych poczynając, a na potrzebach rozwoju i samorealizacji kończąc. Wszechstronne spojrzenie na ludzkie potrzeby i podejmowanie działań w celu ich zaspokojenia wiąże się z koniecznością prowadzenia pracy socjalnej, z zastosowaniem specyficznej metody interwencji stosowanej w pomocy społecznej.

Instytucja pomocy społecznej świadczy usługi bezpośrednio, to znaczy przeznaczone dla konkretnych jednostek i rodzin. Pracownik socjalny ma za zadanie zidentyfikować potrzeby, zdiagnozować sytuację osób potrzebujących i opracować plan pomocy.

Instytucja pomocy społecznej realizuje cele polityki społecznej formułowane na poziomie strukturalnym, jak również operacjonalizuje zadania własne oraz zlecone na płaszczyźnie praktyki profesjonalnej.

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) – „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Stosownie do powyższego zapisu wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orli było zatrudnionych 3 pracowników socjalnych.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ORLI

(stan na 31.12.2018 r.):

Lp.	Stanowisko	Etat/ czas umowy o pracę
1	Kierownik	1 etat (umowa na czas nieokreślony)
2	Główny księgowy	1/8 etatu (umowa na czas nieokreślony)
3	Starszy pracownik socjalny	1 etat (umowa na czas nieokreślony)
4	Pracownik socjalny	1 etat (umowa na czas nieokreślony)
5	Pracownik socjalny	1 etat (umowa do 31.03.2019 r.)
6	Referent (ds. świadczeń wychowawczych 500+, program Dobry start 300+)	1 etat (umowa na czas nieokreślony)
7	Asystent rodziny	½ etatu (umowa na czas nieokreślony)
8	Opiekun (osób samotnych, starszych, niesamodzielnych)	1 etat (umowa do 31.12.2018 r.)

II. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowany na każdy rok finansowy. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiadają okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- trudna sytuacja życiowa,
- trudna sytuacja finansowa,

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom z powodu przyczyn (*trudna sytuacja życiowa*), do których należą:

- 1) sieroctwo;
- 2) bezdomność;
- 3) bezrobocie;
- 4) niepełnosprawność;
- 5) długotrwała lub ciężka choroba;
- 6) przemoc w rodzinie;
- 7) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność;
- 9) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenia na pobyt czasowy;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizm lub narkomania;
- 13) zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe;
- 14) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Uzyskanie prawa do świadczeń pieniężnych (*trudna sytuacja finansowa*): miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust. 1), który do końca września 2018 r. wynosił odpowiednio:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać kwoty **634 zł**,
  - b) dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **514 zł**,
- zaś po weryfikacji kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.07.2018 r.) od 1 października 2018 r. wynoszą odpowiednio:
- a) dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać kwoty **701 zł**,

b) dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528 zł**.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu. Podstawą organizowania wszelkiej pomocy jest rozpoznanie potrzeb. Jest to zadanie pracownika socjalnego, osoby profesjonalnie przygotowanej do udzielenia pomocy bezpośrednio w środowisku zamieszkania osoby lub rodziny wymagającej pomocy. Pomoc społeczna może być udzielona również z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega. Poznaje się jej położenie i na tej podstawie planuje pomoc. Pracownicy socjalni mają również obowiązek przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych na zlecenie ośrodków pomocy społecznej z terenu całej Polski. Pracownicy socjalni wykonują swoją pracę w terenie, a także przy kompletowaniu dokumentacji.

Ponadto pracownicy organizują pomoc osobom, rodzinom i grupom społecznym, prowadzą poradnictwo w sprawach socjalnych i pokrewnych, współdziałają z instytucjami i organizacjami z terenu naszej gminy i poza nią. Za nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz odpowiedzialność finansową ponosi Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli.

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przez starszego pracownika socjalnego i pracownika socjalnego, którzy w roku sprawozdawczym przeprowadzili **łącznie 186 wywiadów (w tym 3 wywiady sporządzone w formie elektronicznej za pomocą Terminala Mobilnego)**. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej – **wydano 1365 decyzji administracyjnych**. Od każdej decyzji służyło prawo odwołania.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej mają nie tylko prawa, ale i obowiązki. Głównym jest obowiązek współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak współpracy w postaci odmowy zawarcia kontraktu socjalnego z pracownikiem socjalnym, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, może być podstawą do odmowy przyznania, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

III. UDZIELONE ŚWIADCZENIA

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz budżetu gminy (środki własne gminy). Realizacja zadań własnych i zleconych za 2018 r. przedstawia się następująco:

Rozdział 85202 – domy pomocy społecznej – 54 050,00 zł.

Na pokrycie opłat za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej GOPS w Orli otrzymał środki z budżetu gminy. W DPS były umieszczone 2 osoby, zaś od 27.09.2018 r. pozostała 1 osoba. Pobyt w powyższej placówce jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Średni koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej:

- o zasięgu gminnym - ustala wójt, burmistrz, prezydent miasta,
- o zasięgu powiatowym – ustala starosta,
- w regionalnym domu pomocy społecznej – ustala marszałek województwa.

Średni koszt utrzymania jest ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku. W 2018 r. koszt miesięczny w Domu Pomocy Społecznej w Brańsku wynosił **3 416,00 zł**, zaś w Domu Pomocy Społecznej w Choroszczy **3 443,00 zł**. Mieszkaniec Domu Pomocy Społecznej ponosi opłatę w wysokości nie przekraczającej 70 % swojego dochodu, zaś pozostałą część odpłatności ponosi gmina. W 2018 r. wydatkowano **50 510,97 zł**, co stanowi 93,45 % ogółu środków w tym rozdziale.

Rozdział 85213 – składka zdrowotna – plan po zmianach 7 000,00 zł.

Jest to zadanie własne gminy, realizowane z budżetu państwa. W okresie sprawozdawczym opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne **7 osobom** korzystającym z zasiłków stałych z pomocy społecznej. Wydatkowano **3 968,02 zł**, co stanowi 56,69 % ogółu dotacji.

Rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze - zadanie własne gminy realizowane z dotacji państwa (zasiłki okresowe) – plan po zmianach 46 000,00 zł.

W ramach tego rozdziału wypłacane są zasiłki okresowe dla osób samotnie gospodarujących oraz dla rodzin, w wysokości 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, a jej dochodem, określonych w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłek okresowy przysługuje danej osobie w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Z tej formy pomocy w 2018 r. skorzystało **30 osoby** (2 osób z powodu niepełnosprawności, 22 osób z powodu bezrobocia, 4 osoby z innych przyczyn tj.: bezdomność i wielodzietności oraz 2 osoby z powodu długotrwałej choroby). Zasiłki okresowe były przyznawane na okres od 1 do 6 miesięcy. Na ten cel wydatkowano **45 523,99 zł**, co stanowi 98,97 % ogółu dotacji.

Rozdział 85214: zadania własne gminy realizowane z budżetu gminy:

1. Zasiłki i pomoc w naturze – plan 11 000,00 zł.

Na zadania własne w tym rozdziale GOPS w Orli otrzymał środki z budżetu gminy. Z tych środków wypłacane były zasiłki celowe na częściowe pokrycie zakupu opału, odzieży, częściowe pokrycie energii elektrycznej, opłaty za wodę, z tytułu klęski losowej oraz na zaspokojenie innych potrzeb bytowych wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

Osoby spełniające kryterium dochodowe oraz inne przesłanki określone w ustawie o pomocy społecznej korzystają z tej formy pomocy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach potwierdzonych, co najmniej dwiema dysfunkcjami takimi jak np.: niepełnosprawność, bezrobocie itp., osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy.

Na zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne w 2018 r. wydatkowano **10 668,04 zł**, co stanowi 96,98 % ogółu dotacji.

2. Organizacja spotkania wigilijnego – 3 200,00 zł.

W ramach środków z tego rozdziału w styczniu 2018 r. zostało zorganizowane spotkanie wigilijne dla osób zamieszkujących na terenie naszej gminy, w którym uczestniczyło 17 osób (7 kobiet i 10 mężczyzn). Na zorganizowanie tego spotkania wydatkowano ogółem **2 572,38 zł**.

3. Realizacja Gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców gminy Orla – plan 99 000,00 zł.

Rada Gminy Orla uchwałą nr XVII/116/16 z dnia 29 grudnia 2016 r. przyjęła Gminny Program Osłonowy w Zakresie Zmniejszenia Wydatków Poniesionych na Leki przez Mieszkańców gminy Orla, który został zmieniony uchwałą nr XIX/139/17 z dnia 31 marca 2017 r. Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki była udzielana ze środków własnych budżetu gminy w ramach zadań własnych gminy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Pomoc finansowa przysługiwała, gdy:

- 1) **wydatki na zakup leków zleonych przez lekarza z miesiąca poprzedzającego przekraczają 5 % dochodów własnych osoby samotnie gospodarującej, a dochód tej osoby nie przekracza 200% kryterium dochodowego** ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej - 634,00 zł (tj. 200 % wynosi 1268,00 zł), a po weryfikacji kryteriów dochodowym oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13.07.2018 r.) od dnia 01.10.2018 r. kryterium dochodowe uległo zmianie – i wynosi 701,00 zł (tj. 200 % to kwota 1402,00 zł),
- 2) **wydatki na zakup leków zleonych przez lekarza z miesiąca poprzedzającego przekraczają 5 % dochodów własnych rodziny a dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego** ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej – 514,00 zł (tj. 200 % wynosi 1028,00 zł na osobę w rodzinie), a po weryfikacji kryteriów dochodowym oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13.07.2018 r.) od dnia 01.10.2018 r. kryterium dochodowe uległo zmianie – i wynosi 528,00 zł (tj. 200 % to kwota 1056,00 zł na osobę w rodzinie).

W 2018 r. ze wsparcia z w/w programu skorzystało **154 rodziny**, zostało wypłaconych **918 świadczeń na kwotę 86 876,07 zł**.

Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe i energetyczne – plan 1 000,00 zł.

Na zadanie w tym rozdziale GOPS w Orli otrzymał środki z budżetu gminy. Dodatki mieszkaniowe przyznano 2 rodzinom. Wydatkowano na ten cel kwotę **853,21 zł**, co stanowi 85,32 % ogółu środków w tym rozdziale.

Rozdział 85216 – zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki stałe) – plan po zmianach 55 000,00 zł.

Niniejsze zadanie jest zadaniem własnym gminy, realizowanym z dotacji budżetu państwa. W roku 2018 przyznano **8 osobom zasiłki stałe** (osobom samotnie gospodarującym). Na realizację w/w zadania wydatkowano ogółem **50 062,16 zł**, co stanowi 91,02 % ogółu dotacji. Zasiłki stałe były przyznawane osobom zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jak też ze względu na wiek. Najwyższy zasiłek stały do 30.09.2019 r. wynosił 604,00 zł, zaś po zmianie kryteriów dochodowych tj. od 01.10.2018 r. wynosi – 645,00 zł.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Rozdział 85230 – pomoc w zakresie dożywiania:

Wieloletni program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- na realizację programu przyznano środki z budżetu państwa w wysokości **50 320,00 zł** oraz z budżetu gminy w wysokości **17 681,70 zł**. Realizacja Programu polegała na dożywianiu dzieci w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz na przyznawaniu zasiłków celowych na zakup artykułów żywnościowych dla osób samotnie gospodarujących, gdzie dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego, czyli dla osób samotnie gospodarujących kwoty 951,00 zł, zaś po zmianach od 01.10.2018 r. kwoty 1051,50 zł oraz dla rodzin, gdzie dochód nie przekraczał kwoty 771,00 zł, zaś po zmianach od 01.10.2018 r. kwoty 792,00 zł na osobę w rodzinie.

Pomocą w formie zasiłków celowych na zakup produktów żywnościowych w 2018 r. zostało objętych **47 rodzin** (w tym **182 osób w rodzinach**), udzielono **91 świadczeń** na kwotę **27 770,00 zł**. Z dożywiania w szkołach skorzystało **85 dzieci (z 43 rodzin)** – wydatkowano kwotę **34 786,20 zł**.

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Orli w 2018 r. udzielił pomocy w formie posiłku **17 dzieciom**, które wyraziły chęć zjedzenia posiłku. Pomoc tego typu nie wymaga ustalenia sytuacji rodziny w drodze wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Na podstawie sporządzonej przez dyrektora szkoły listy uczniów, którzy znajdowali się w szczególnie uzasadnionych przypadkach, GOPS w Orli wydatkował **5 445,50 zł**, udzielono **2039 świadczeń**.

Ogółem na dożywianie w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano **68 001,70 zł**, w tym 50 320,00 zł z dotacji i 17 681,70 zł ze środków własnych.

W ramach Programu prowadzone było dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych naszej gminy, a także w placówkach funkcjonujących poza jej terenem.

DOŻYWIANIE UCZNIÓW W OKRESIE (01.01.2018 r. – 31.12.2018 r.)

Lp.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów dożywianych	Średni koszt posiłku
1	Szkoła Podstawowa z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego w Orli, ul. Bielska 32, 17-106 Orla	78 + 17 (program osłonowy)	2,50 zł
2	Zespół Szkół Gastronomicznych Technikum Gastronomiczne w Białymstoku, ul. Knyszyńska 12, 15-702 Białystok	2	12,00 zł
3	Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim, ul. Wojska Polskiego 17, 17-100 Bielsk Podlaski	2	5,00 zł
4	Zespół Szkół Nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim, ul. Hołowieska 18, 17-100 Bielsk Podlaski	1	5,00zł
5	Przedszkole Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielsku Podlaskim, ul. Żeromskiego 4, 17-100 Bielsk Podlaski	1	6,40 zł
6	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 im. Kpt. Władysława Wysockiego w Białymstoku, ul. Świętojańska 1, 15-082 Białystok	1	10,70 zł
	Łącznie:	102	6,93 zł

Rozdział 85295 – plan po zmianach 5 000 zł:

Prace społecznie użyteczne - program był skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W ramach Porozumienia nr 4/2018 z dnia 28 marca 2018 r. zawartego pomiędzy Starostą Powiatu Bielskiego reprezentowanym przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim a Wójtem Gminy Orla na realizację programu w okresie od 3 kwietnia 2018 r. do 30 listopada 2018 r. skierowane zostały 4 osoby bezrobotne. Osoby skierowane uczestniczyły w pracach porządkowych, remontowych i gospodarczych na terenie gminy Orla. Wykorzystano 1240 godzin na łączną kwotę **10 232,00 zł**, w tym refundacja z Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim 60 % kwoty tj. **6 139,20 zł**, natomiast ze środków gminy 40 % kwoty tj. **4 092,80 zł**. Bezrobotni pracowali 10 godzin tygodniowo, jednak nie więcej niż 40 godzin miesięcznie. Koszt przepracowanej godziny w okresie od 03.04.2018 r. do 31.05.2018 r. wynosił 8,10 zł, zaś od 01.06.2018 r. wynosił – 8,30 zł.

IV. DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ PODEJMOWANA PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ORLI:

Karta Dużej Rodziny - plan dotacji 68,05 zł.

W okresie sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Niniejsza ustawa określa zasady

przyznawania członkom rodziny wielodzietnej (tj. rodzinom mającym na utrzymaniu troje lub więcej dzieci) Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań.

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie **18 Kart Dużej Rodziny**, w tym 1 KDR dla nowego członka rodziny wielodzietnej, 10 KDR dla 2 nowych rodzin oraz 7 KDR dla członków rodziny wielodzietnej, którzy byli już jej posiadaczem.

Wydatkowano **65,34 zł** z dotacji celowej budżetu państwa.

Zespół Interdyscyplinarny – plan 400, 00 zł.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Orli został powołany przez Wójta Gminy Orla w dniu 5 maja 2011 r.. Skład Zespołu wielokrotnie był zmieniany. Jednakże został powołany nowy skład zespołu interdyscyplinarnego Zarządzeniem Nr 37/2018 Wójta Gminy Orla z dnia 4 września 2018 r., w skład którego wchodzi przedstawiciele jednostek, organizacji i instytucji określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), tj.: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli, Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim, Szkoły Podstawowej z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego w Orli, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim Gabinet Lekarza POZ – Filia w Orli, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, Stowarzyszeniu Abstynentów „Promień” w Bielsku Podlaskim, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w Bielsku Podlaskim oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Orla.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Gminny Zespół Interdyscyplinarny lub Przewodniczący Zespołu tworzy grupy robocze, których prace prowadzone są w zależności od zgłaszanych potrzeb lub wynikają z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkami grup roboczych mogą być członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub inni pracownicy wyżej wymienionych instytucji wskazane przez osoby podpisujące porozumienie.

Członkowie Zespołu oraz grup roboczych, zgodnie z zawartymi porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

W 2018 r. odbyły się **4 posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Orli** (zgodnie z ustawą posiedzenia odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące) tj. 01.03.2018 r., 04.06.2018 r., 04.09.2018 r. i 04.12.2018 r. Na posiedzeniach Zespołu

Interdyscyplinarnego były omawiane sprawy organizacyjne pracy Zespołu i grup roboczych, a także dokonywano oceny sytuacji w rodzinach w wyniku prowadzonego monitoringu i podejmowanych działań oraz podejmowano decyzje o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach. Z każdego posiedzenia sporządzane były protokoły, które znajdują się w dokumentacji Zespołu.

Poniżej przedstawiono dane za okres 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. z zakresu „Niebieska Karta” odnotowanych na terenie gminy Orla:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Suma wszystkich aktualnie prowadzonych procedur na dzień 31.12.2018 r.	1
2.	Ogólna liczba sporządzonych „Niebieska Karta – formularz A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę w 2018 r. przez:	4
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli,	1
	Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orli,	0
	Szkołę Podstawową z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego w Orli,	1
	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim Gabinet Lekarza POZ – Filia w Orli,	0
	Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,	0
	Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim,	2
	Stowarzyszenie Abstynentów „Promień” w Bielsku Podlaskim,	0
	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w Bielsku Podlaskim	0
3.	Liczba „Niebieska Karta - formularz A”, które zostały założone ponownie w 2018 r. w toku trwania tej samej procedury.	1
4.	Liczba powołanych grup roboczych w 2018 r.	4
5.	Liczba prowadzonych procedur z 2017 r.	2
6.	Liczba spotkań grup roboczych w 2018 r..	36
7.	Liczba zakończonych procedur z 2017 r.	2
8.	Liczba zakończonych procedur z 2018 r.	3
9.	Liczba wydanych skierowań na zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy.	1
10.	Liczba osób, którym zapewniono schronienie w ośrodku wsparcia.	0
11.	Przypadki odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	0
12.	Liczba eksmisji z lokalu w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	0
13.	Liczba przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą zawiadomień do organów ścigania (policji, prokuratury) o popełnieniu przestępstwa, w związku z użyciem przemocy w rodzinie.	0

W dniu 19 listopada 2018 r. Starszy pracownik socjalny GOPS w Orli uczestniczył w II Podlaskim Kongresie na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wobec Osób Starszych w ramach realizacji programu „poMOC, a nie przeMOC”. Patronatem honorowym w/w konferencji był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, zaś organizatorem konferencji był ROPS Białystok oraz Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Orli dostrzega potrzebę doksztalcania oraz szkolenia – zarówno członków Zespołu, jak i w szczególności członków grup roboczych odpowiedzialnych za

koordynowanie procedurą „Niebieska Karta” w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowania adekwatnych interwencji i dalszych pomocowych działań wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc w rodzinie.

Asystent rodziny – praca z rodziną – plan 22 436,95,00.

* W 2018 r. pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Gminą Orla została zawarta Umowa Nr RE-1.042.14.46.2018 o wsparcie realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach *Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018*.

Gmina Orla pozyskała środki finansowe w wysokości **6 711,00 zł** w ramach w/w programu na dofinansowanie kosztów wynagradzania asystenta rodziny, który został zatrudniony na umowę o pracę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orli w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wydatkowano ogółem na ten cel kwotę **13 120, 30 zł**.

Praca asystenta rodziny polegała na współpracy z rodziną w procesie poszukiwania rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny z tytułu jej pochodzenia i zasobów rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci.

Na wniosek pracownika socjalnego wsparciem asystenta rodziny zostało objętych **18 dzieci** pochodzących z **7 rodzin** przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Ośrodki wsparcia – plan 3 000,00 zł

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli w okresie sprawozdawczym ponosił odpłatność za pobyt jednej osoby w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Ełku. W związku z powyższym na ten cel wydatkowano **2 928 zł**.

Opieka dla osób starszych i Program „Opieka 75+” - plan ogólny 24 974,00 zł

W dniu 11 kwietnia 2018 r. pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Gminą Orla została zawarta Umowa Nr 1/2018 w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji w 2018 roku zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym określonym w art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, realizowanego w ramach Programu „Opieka 75+”.

Gmina Orla na organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób samotnych, w wieku 75 lat i więcej, spełniających warunki w 2018 r. do udzielenia pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej **wydatkowała ogółem 24 260,58 zł**, z czego w ramach Programu „Opieka 75+” wydatkowano 3 724,56 zł, w tym z dotacji 1 862,28 zł. W roku sprawozdawczym usługami opiekuńczymi objęto łącznie 9 osób, z czego 3 osoby zostały objęte wsparciem w ramach Programu „Opieka 75+”.

Do zadań opiekuna należały w szczególności:

- 1) Usługi gospodarcze;
- 2) Usługi pielęgnacyjne.

Głównym celem opiekuna była poprawa sytuacji życiowej osób starszych i dzięki temu podniesienie ich samooceny.

Pomoc materialna dla uczniów – plan 21 702,00 zł.

Uchwałą Nr VI/38/15 Rady Gminy Orli z dnia 5 czerwca 2015 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli został upoważniony do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 z późn. zm.). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli realizuje w/w pomoc od 1 sierpnia 2015 r. zgodnie z Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Orli przyjętym uchwałą Nr VI/39/15 Rady Gminy Orli z dnia 5 czerwca 2015 r.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego wraz z dokumentami składane były w terminie od 1 września do dnia 17 września 2018 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orli. Świadczenia przysługiwały uczniom i słuchaczom kolegiów nauczycielskich, którzy:

- 1) byli w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie;
- 2) miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która wynosi 514,00 zł na osobę w rodzinie, a od dnia 01.10.2018 r. po weryfikacji kryteriów dochodowym oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13.07.2018 r.), tj. 528,00 zł w rodzinie.

- 3) zamieszkiwali na terenie gminy Orli.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli w okresie od 1 września do dnia 17 września 2018 r. wpłynęło **25 wniosków** z 12 rodzin. Kwota stypendium w I grupie dochodowej wynosiła 111,60 zł, natomiast w II grupie dochodowej wynosiła 99,20 zł. Łączna kwota wypłaconego stypendium wynosiła **15 276,80 zł z tego: 11 702,00 zł z dotacji i 3 573,80 zł środki własne.**

Program „Rodzina 500+” - Świadczenie wychowawcze – plan po zmianach 1 226 484,00 zł

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli od 1 kwietnia 2016 r. realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 z późn. zm.).

Niniejsza ustawa określa zasady przyznawania świadczenia wychowawczego matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Świadczenie wychowawcze przysługuje w/w osobom do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko osobom uprawnionym, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 800,00 zł lub 1200,00 zł w rodzinach, w których jest dziecko niepełnosprawne.

W roku 2018 przyznano **144 rodzinom** świadczenie wychowawcze dla **236 dzieci**, udzielono **2382 świadczeń na łączną kwotę 1 190 118,50 zł**. Koszty obsługi świadczenia wychowawczego w 2018 r. wynosiły 1,5% otrzymanej dotacji tj. wydatkowano kwotę **17 851,78 zł**. Na realizację w/w zadania wydatkowano ogółem **1 207 970,28 zł**, co stanowi 98,49 % ogółu dotacji.

Rządowy Program „Dobry Start” – plan ogółem 71 000 zł

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Orla realizował rządowy program „Dobry Start”, który był jednorazowym świadczeniem tj. 300,00 zł dla rodziców dziecka rozpoczynającego rok szkolny. Świadczenie dobry start było finansowane ze środków budżetu państwa. Na powyższy cel wydano z dotacji **69 450,00 zł** w tym na obsługę **2 250,00 zł**.

W okresie od 1 lipca 2018 r. do 30 listopada 2018 r. **wpłynęło 148 wniosków** do ustalenia prawa do świadczenia dobry start.

Ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Na zasadach określonych w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej mają prawo osoby inne niż ubezpieczeni jeżeli:

- 1) posiadają obywatelstwo polskie i posiadają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) są pozbawieni jakichkolwiek dochodów, bądź osiągają dochody bardzo niskie (kryterium dochodowe określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej).

Podstawą do uzyskania bezpłatnego leczenia przez w/w osoby jest wydanie decyzji administracyjnej przez wójta gminy właściwej dla ich miejsca zamieszkania. Decyzję wydaje się na wniosek osoby ubiegającej się o świadczenie, a w przypadku stanu nagłego, także na wniosek świadczeniodawcy (np. szpitala) udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia bądź jeszcze w trakcie jego udzielania (np. w trakcie hospitalizacji) lub wójta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy z własnej inicjatywy lub na wniosek oddziału wojewódzkiego NFZ, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji administracyjnej przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W okresie sprawozdawczym **wpłynęło 2 wnioski** o przyznanie niniejszego świadczenia, z tego: 1 wniosek wnioskowany przez SPZOZ w Bielsku Podlaskim w imieniu świadczeniobiorcy oraz 1 wniosek złożony przez świadczeniobiorcę. Wójt Gminy Orla wydał 2 osobom nieubezpieczonym decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna - SEPI.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bielsku Podlaskim korzysta z platformy elektronicznej umożliwiającej pobieranie informacji na temat osób bezrobotnych, w szczególności okresu pozostawania w ewidencji PUP, otrzymywanych świadczeń oraz przebiegu aktywizacji zawodowej, przedłożonych propozycji pracy lub innych usług rynku pracy. Korzystając z SEPI, bez udziału klientów, otrzymujemy zaświadczenia niezbędne do ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, stypendium szkolnego oraz dodatku mieszkaniowego. Znacznie upraszcza to i skraca formalności związane z przyznawaniem w/w świadczeń.

W 2018 r. pobrano 148 zaświadczeń.

V. POTRZEBY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ORLI NA 2019 ROK

W wyniku rozeznania środowiska gminy Orla, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orli w 2019 roku planuje udzielić pomocy na rzecz rodziny w następujących formach:

- a) umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji,
- b) informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,
- c) pracy socjalnej – planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- d) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- e) pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- f) zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
- g) realizacja prac społecznie użytecznych na terenie gminy Orla,
- h) realizacja programu osłonowego w zakresie pomocy lekowej mieszkańcom gminy Orla,
- i) realizacja zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r.

Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli są zgodne z przepisami, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Marta Osa